

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిద్యాలయ సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

పుణ్యంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్తవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా మః ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్పృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అభి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థం, అవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, అష్టాత్రింశదధికశతతమ, ఏకోనచత్వారింశదధికశతతమ
అధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వ్యాస ధ్యానమ్ ॥

వ్యాసం వశిష్టనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

అధ్యాయ:-138 అష్టాత్రింశదధికశతతమో2ధ్యాయ: సమ్భవపర్వ
యుధిష్ఠిరస్య యౌవరాజ్యే2భిషేకః, పాణ్డవానాం శౌర్యకీర్తిబలాభివృద్ధ్యా ధృతరాష్ట్రస్య చింతా

త్రివర్షకృతయజ్ఞస్తు గన్ధర్వాణాముపప్లవే ।

అర్జునప్రముఖైః పార్థైః సౌవీరః సమరే హతః ॥

॥ 138-20 ॥

న శశాక వశే కర్తుం యం పాణ్డరపి వీర్యవాన్ ।

సో2ర్జునేన వశం నీతో రాజా22సీద్యవనాధిపః ॥

॥ 138-21 ॥

అతీవ బలసమ్పన్నః సదా మానీ కురూన్ ప్రతి ।

వితులో నామ సౌవీరః శస్త్రః పార్థేన ధీమతా ॥

॥ 138-22 ॥

దత్తామిత్ర ఇతి ఖ్యాతం సక్రామే కృతనిశ్చయమ్ ।

సుమిత్రం నామ సౌవీరమర్జునో2దమయచ్ఛరైః ॥

॥ 138-23 ॥

భీమసేనసహాయశ్చ రథానామయుతం చ సః ।

అర్జునః సమరే ప్రాచ్యాన్ సర్వానేకరథో2జయత్ ॥

॥ 138-24 ॥

తథైవైకరథో గత్వా దక్షిణామజయద్దిశమ్ ।

ధనోఘం ప్రాపయామాస కురురాష్ట్రం ధనశ్చయః ॥

॥ 138-25 ॥

ఏవం సర్వే మహాత్మానః పాణ్డవా మనుజోత్తమాః ।

పరరాష్ట్రాణి నిర్జిత్య స్వరాష్ట్రం వవృధుః పురా ॥

॥ 138-26 ॥

తతో బలమతిఖ్యాతం విజ్ఞాయ దృఢధన్వినామ్ ।

దూషితః సహసా భావో ధృతరాష్ట్రస్య పాణ్డవుః ।

స చింతాపరమో రాజా న నిద్రామలభన్నిశి ॥

॥ 138-27 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి సమ్భవపర్వణి ధృతరాష్ట్రచింతాయామష్టాత్రింశదధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 138 ॥

కణికనీతిః

అధ్యాయ:-139 ఏకోనచత్వారింశదధికశతతమో2ధ్యాయ: సమ్భవపర్వ

కణికస్య ధృతరాష్ట్రస్ప్రుతి కూటనీతివర్ణనమ్

అథ శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి సమ్భవపర్వణి కణికవాక్యే ఏకోనచత్వారింశదధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 139 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

శ్రుత్వా పాణ్డుసుతాన్ వీరాన్ బలోద్రిక్తాన్మహాజనః ।

ధృతరాష్ట్రో మహీపాలశ్చింతామగమదాతురః ॥

॥ 139-1 ॥

తత ఆహూయ మన్తజ్ఞం రాజశాస్త్రార్థవిత్తమమ్ ।
కణికం మన్రిణాం శ్రేష్ఠం ధృతరాష్ట్రో2బ్రవీద్వచః ॥

॥ 139-2 ॥

ధృతరాష్ట్ర ఉవాచ

ఉత్పికైః పాణ్ణవా నిత్యం తేభ్యో2సూయే ద్విజోత్తమ ।
తత్ర మే నిశ్చితతమం సన్ధివిగ్రహకారణమ్ ।
కణిక త్వం మమాచక్ష్య కరిష్యే వచనం తవ ॥

॥ 139-3 ॥

వైశమ్పాయన ఉవాచ

స ప్రసన్నమనాస్తేన పరిపృష్టో ద్విజోత్తమః ।
ఉవాచ వచనం తీక్ష్ణం రాజశాస్త్రార్థదర్శనః ।
శృణు రాజన్నిదం తత్ర ప్రోచ్యమానం మయానఘ ॥

॥ 139-4 ॥

న మే2భ్యసూయా కర్తవ్యా శ్రుత్యైతత్కురుసత్తమ ।
నిత్యముద్యతదణ్డః స్యాన్నిత్యం వివృతపారుషః ॥

॥ 139-5 ॥

అచ్ఛిద్రశ్చిద్రదర్శీ స్యాత్ పరేషాం వివరానుగః ।
నిత్యముద్యతదణ్డాద్ధి భృశముద్విజతే జనః ॥

॥ 139-6 ॥

తస్మాత్ సర్వాణి కార్యాణి దణ్డేనైవ విధారయేత్ ।
నాస్యచ్ఛిద్రం పరః పశ్యేచ్ఛిద్రేణ పరమన్వియాత్ ॥

॥ 139-7 ॥

గూహేత్ కూర్మ ఇవాఙ్గాని రక్షేద్వివరమాత్మనః ।
నాసమ్యక్ప్రతకారీ స్యాదుపక్రమ్య కదాచన ॥

॥ 139-8 ॥

కణ్ఠకో హ్యపి దుశ్చిన్న ఆస్రావం జనయేచ్ఛిరమ్ ।
వధమేవ ప్రశంసన్తి శత్రూణామపకారిణామ్ ॥

॥ 139-9 ॥

సువిదీర్ఘం సువిక్రాంతం సుయుద్ధం సుపలాయితమ్ ।
ఆపద్యాపది కాలే చ కుర్వీత న విచారయేత్ ॥

॥ 139-10 ॥

నావజ్ఞేయో రిపుస్తాత దుర్బలో2పి కథఞ్చన ।
అలో2ప్యగ్నిర్వనం కృత్స్నం దహత్యాశ్రయసంశ్రయాత్ ॥

॥ 139-11 ॥

అన్ఠః స్యాదన్ఠవేలాయాం బాధిర్యమపి చాశ్రయేత్ ।
కుర్యాత్ప్రణమయం చాపం శయాత మృగశాయికామ్ ॥

॥ 139-12 ॥

సాన్వ్యాదిభిరుపాయైస్తు హన్యాచ్ఛత్రుం వశే ఫ్లితమ్ ।

దయా న తస్మిన్ కర్తవ్యా శరణాగత ఇత్యుత ॥

॥ 139-13 ॥

నిరుద్విగ్నో హి భవతి న హతాజ్ఞాయతే భయమ్ ।

హన్యాదమిత్రం దానేన తథా పూర్వాపకారిణమ్ ॥

॥ 139-14 ॥

హన్యాత్త్రీన్ పశ్చ సప్తేతి పరపక్షస్య సర్వశః ।

మూలమేవాదితశ్చిన్ద్యాత్ పరపక్షస్య నిత్యశః ॥

॥ 139-15 ॥

తతః సహాయాంస్తత్పక్షాన్ సర్వాంశ్చ తదనంతరమ్ ।

చిన్నమూలే హ్యధిష్ఠానే సర్వే తజ్జీవినో హతాః ॥

॥ 139-16 ॥

కథం ను శాఖాస్తిష్ఠేరంశ్చిన్నమూలే వనస్పతౌ ।

ఏకాగ్రః స్యాదవివృతో నిత్యం వివరదర్శకః ॥

॥ 139-17 ॥

రాజన్నిత్యం సపత్నేషు నిత్యోద్విగ్నః సమాచరేత్ ।

అగ్న్యాధానేన యజ్ఞేన కాషాయేణ జటాజినైః ॥

॥ 139-18 ॥

“ప్రహేళిక ”

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

ః యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥

ః సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।

సర్వేభద్రాణి వశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

ః కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

ః శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥